

Reglemente för finansverksamheten

RS/783/2016

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	INLEDNING	4
1.1	Bakgrund.....	4
2	LIKVIDITETFÖRVALTNING.....	4
2.1	Mål och riskbegränsnings principer	4
3	LÅNGSIKTIG KAPITALFÖRVALTNING (PENSIONSMEDEL)	5
3.1	Beskrivning.....	5
3.2	Övergripande mål.....	5
3.3	Övergripande förvaltningsstrategi och riskhantering.....	6
4	PLACERINGSREGLER.....	6
4.1	Tillåtna tillgångsslag	6
4.2	Tillgångsfördelning och limiter.....	7
4.3	Limiter för räntebärande värdepapper.....	7
4.3.1	Ränterisk och kapitalbindning.....	7
4.3.2	Kreditrisk	8
4.4	Aktier	8
4.5	Valutarisk	8
4.6	Värdepappersfonder	9
4.7	Belåning	9
4.8	Etisk och miljömässig hänsyn	9
4.9	Åtgärder vid överskridande av limit samt nedgraderingar	10
4.10	Motparter.....	10
4.11	Förvar.....	10
5	FINANSIERING OCH SKULDFÖRVALTNING	10
5.1	Upplåning allmänt	10
5.2	Mål och övergripande riskbegränsning	11
5.3	Tillåtna instrument	11
5.4	Riskhantering.....	11
5.4.1	Finansieringsrisk.....	12
5.4.2	Ränterisk	12
5.4.3	Valutarisk.....	12
5.4.4	Likviditetsrisk	12
5.4.5	Derivatinstrument.....	12

RS/783/2016

5.4.6	Förfinansiering och lån för placering	13
5.4.7	Leasing	13
6	RAPPORTERING OCH UPPFÖLJNING	13
6.1.1	Utvärdering mot index	13
6.2	RAPPORTERING OM TILLGÅNGSFÖRVALTNING	14
6.2.1	Månadsrapportering	14
6.2.2	Rapport i samband med delår och tertial	14
6.2.3	Årsrapport	14
6.3	RAPPORTERING SKULDFÖRVALTNING	15
6.3.1	Rapport i samband med delår och tertial	15
6.3.2	Årsrapport	15
7	ANSVARSFÖRDELNING	15
7.1	Regionfullmäktiges ansvar	15
7.2	Regionstyrelsens ansvar	15
7.3	Regiondirektörens ansvar	16
7.4	Ekonomidirektörens ansvar	16
7.5	Finansekonomens ansvar	16
8	VERKSTÄLLIGHET AV LIKVIDITETS-, PENSIONSMEDELS- OCH SKULDFÖRVALTNING	17
8.1	Ansvarsfördelning i organisationen och intern kontroll	17
8.1.1	Syfte och mål	17
8.1.2	Rätten att företräda Regionen	17
8.1.3	Fördelningen av ansvar för verkställighet	17
8.2	Rutiner för handläggning av köp eller försäljning av värdepapper samt upplåning	18
8.3	Kontrollfunktion	18
8.4	Orealiserade och realiserade vinster och förluster	19
9	DEFINITIONER	19

RS/783/2016

1 INLEDNING

1.1 Bakgrund

Av Kommunallagen framgår att kommunerna och regionerna ska förvalta sina medel på ett sådant sätt att krav på god avkastning och betryggande säkerhet kan tillgodoses. Fullmäktige ska meddela föreskrifter om medelsförvaltningen och särskilda föreskrifter om förvaltning av medel avsatta för pensionsförpliktelser.

Regionens finansförvaltning är i huvudsak uppdelad i tre områden:

- Kortsiktig/medellång likviditetsförvaltning
- Långsiktig kapitalförvaltning (pensionsmedel)
- Skuldförvaltning

Den övergripande målsättningen med finansförvaltningen är att vid varje tillfälle säkerställa betalningskapaciteten för Regionen. Regionen har härutöver ett långsiktigt åtagande att möta framtida pensionsförpliktelser.

Inriktningen är att normalt avsätta medel motsvarande pensionsskuldens förändring oavsett eventuellt investerings/finansieringsbehov, och med strategin att särskilja kapitalförvaltning från skuldförvaltning.

Grundprincipen är att policyn är långsiktig.

2 LIKVIDITETFÖRVALTNING

Detta avsnitt beskriver hur regionen ska agera för att säkerställa att fullgod betalningsberedskap upprätthålls vid alla tillfällen.

RS/783/2016

2.1 Mål och riskbegränsnings principer

Likviditetsförvaltningens syfte ska vara

- Att erhålla en god avkastning för de medel som ej bedöms behövas i den löpande driften. Vid likviditetsförvaltning skall en analys avseende syftet med avsättningen göras. Syftet med avsättningen bestämmer därefter lämplig risknivå, lämpliga aktuella limiter för tillgångsslagen samt relevant avkastningsmål. Med en relativt kort placeringshorisont bör risken i förvaltningen vara låg och likviditeten god för att målet med förvaltningen ska kunna säkerställas. Kapitalet bör därför placeras i instrument med låg förlustrisk. Målet är en avkastning på motsvarande OMRX T-bill index plus en procent.
- Att tillhandahålla likvida medel för löpande driftsutbetalningar och investeringar. För detta syfte ska alltid en likviditetsreserv finnas tillgänglig.

Som likviditetsreserv räknas kortfristiga placeringar, behållning på Regionens bankkonton, samt checkräkningskrediten och eventuella kreditlöften.

Likviditetsplaneringen ska upprättas så att god betalningsberedskap och likviditetshantering säkerställs.

Riskerna vid medelsförvaltning kan sammanfattas som en osäkerhet om placeringarnas framtida avkastning och värde. Två huvudprinciper för riskbegränsning, som ska vara vägledande vid förvaltningen av Regionens medel, är *matchningsprincipen* och *diversifieringsprincipen*:

Matchningsprincipen innebär att placeringarnas löptid matchas mot de tidpunkter då de likvida medlen ska tas i anspråk för utbetalningar. Avsikten är att minska ränterisken. Den årliga likviditetsplanen, finansieringsbudgeten i Regionplanen

RS/783/2016

samt annan information om Likviditetsutvecklingen utgör underlag för matchningen.

Diversifieringsprincipen innebär vid kortsiktig likviditetsförvaltning att placeringarna sprids på olika emittenter i syfte att minska likviditets- och kreditrisker. En diversifiering kan uppnås genom att sprida placeringarna på olika löptider och placeringsinstrument.

3 LÅNGSIKTIG KAPITALFÖRVALTNING (PENSIONSMEDEL)

3.1 Beskrivning

Regionen har ett åtagande för medarbetarnas pensioner vilka återfinns både som ansvarsförbindelse och som avsättning i balansräkningen. Det närmaste decenniet kommer pensionsutbetalningarna att öka kraftigt samtidigt som kostnaderna för regionens verksamhet förväntas öka. I syfte att klara av detta började Regionen 1999 att flytta en del av de likvida medlen till en långsiktigt förvaltd värdepappersportfölj.

3.2 Övergripande mål

Det huvudsakliga målet med kapitalförvaltningen är att minska belastningen från regionens pensionsåtagande, både vad gäller likviditetsbehov och kostnadsvolym. För att möta den ökande likviditetsbelastningen och kostnaderna för pensioner ska pensionsmedlen ökas med hjälp av avsättningar och avkastning.

Övergripande mål:

RS/783/2016

- Marknadsvärdet av tillgångarna i pensionsmedelsförvaltningen ska senast år 2040 täcka minst hela pensionsskuldens bokförda värde (d v s minst 100 procents konsolidering).
- Pensionsmedelsförvaltningen ska ge en långsiktig avkastning på 3,5 procent per år i reala termer, d v s justerat för inflation.

För att nå ovanstående mål bör årliga avsättningar motsvarande minst den årliga skuldökningen för pensionsskulden i balansräkningen göras till pensionsportföljen. Avsättningarna bör göras med hänsyn till Regionens behov av likviditetsbuffert och planerade verksamhetsinvesteringar.

Efter att målet om 100 procent konsolidering nåtts kommer avkastningen från portföljen i kombination med en minskande pensionsskuld att skapa ett överskott av kapital relativt storleken på pensionsskulden. Detta överskott kan användas till uttag för att täcka likviditetsbehov hänförliga till pensionsåtagandet. I takt med att kapitalet ökar kommer även avkastningen från kapitalförvaltningen att öka. Detta minskar den resultatmässiga belastningen på regionens ekonomi hänförlig till de ökande pensionskostnaderna.

3.3 Övergripande förvaltningsstrategi och riskhantering

För att nå det långsiktiga avkastningsmålet krävs i normalläget en relativt hög andel riskfyllda tillgångar. I syfte att minska förlusterna vid kraftiga börsfall ska andelen riskfyllda tillgångar i portföljen (primärt aktier) styras dynamiskt.

Andelen riskfyllda tillgångar ska löpande justeras så att portföljen som mest kan tappa 20 procent i värde i förhållande till det högsta värdet de senaste 24 månaderna (beräknat som värdet den sista dagen varje månad).

Detta innebär att risken i portföljen i första hand styrs på övergripande nivå. För att kunna agera på detta sätt krävs breda intervall för hur mycket kapital som får

RS/783/2016

placeras i respektive tillgångsslag. Framför allt behöver andelen aktier kunna minskas kraftigt för att skydda portföljens värde att från att falla mer än 20 procent.

Vid sidan av riskbegränsningen är utgångspunkten för allokeringen mellan tillgångsslagen att i normalläget ha en så hög andel aktier som möjligt för att maximera förväntad avkastning.

4 PLACERINGSREGLER

4.1 Tillåtna tillgångsslag

- Räntebärande värdepapper
- Svenska och utländska aktier
- Likvida medel i svenska kronor

Tillgångsslag som inte är definierade i policyn är ej tillåtna att investera i.

4.2 Tillgångsfördelning och limiter

Vid beräkning av en tillgångs andel av respektive portfölj tillämpas aktuellt marknadsvärde.

Tabell 4:1 Övergripande limiter för tillgångsslagen, i procentandel av den marknadsvärderade pensionsportföljen

Tillgångsslag	Min	Normal	Max
Likvida medel	0 %	0%	10 %
Räntor	0 %	30%	100 %
Aktier	0 %	70%	80 %
Varav svenska aktier	0 %	25%	50 %

RS/783/2016

Varav utländska aktier	0 %	75%	100 %
---------------------------	-----	-----	-------

Normallimiterna avser illustrera hur portföljallokeringen bör se ut över tiden. Den aktuella allokeringen styrs av hur portföljen utvecklas i förhållande till riskprincipen(3.3)

Tabell 4:2 Övergripande limiter för tillgångsslagen, i procentandel av den marknadsvärderade likviditetsportföljen

Tillgångsslag	Min	Max
Likvida medel	0 %	15 %
Räntor	85 %	100 %

4.3 Limiter för räntebärande värdepapper

4.3.1 Ränterisk och kapitalbindning

En risk som finns i investeringar i obligationer eller räntefonder är ränterisk.

Risken mäts

genom ränteduration och visar hur känsligt obligationens pris är för förändringar i marknadsräntan. Durationen mäts i antal år och som återstående löptid. Ju längre återstående löptid räntebärande värdepapper har desto känsligare är de för ränteförändringar. Portföljernas placeringshorisont avgör durationen. Genom att ha

durationslimiter för portföljerna kan risken mätas och följas upp.

I likviditetsportföljen ska den genomsnittliga räntebindningstiden i ränteplaceringarna, mätt som duration, ligga i intervallet 0 - 2 år. Enskilda placeringar får ha en maximal kapitalbindningstid på 5 år. Om placering sker i räntefonder får kapitalbindning överstiga 5 år i den enskilda räntefonden.

I pensionsportföljen ska den genomsnittliga räntebindningstid i ränteplaceringarna, mätt som duration, ska ligga i intervallet 1 - 5 år. Placeringar får ha en maximal ränte- och kapitalbindningstid på 10 år.

RS/783/2016

Placering i värdepapper emitterade av Regionen eller närstående bolag är inte tillåtet.

4.3.2 Kreditrisk

Kreditrisk berör ränteplaceringar och definieras som risken för värdeförlust på grund av att en motpart (till exempel bank, kommun, region, kapitalförvaltare) inte fullgör sina finansiella förpliktelser. Kreditrisk definieras som risken för att en fordran inte betalas på utsatt tid och/eller med det belopp som fordran utgör. För att hantera denna risk ska placeringarna fördelas mellan olika emittenter (utgivare).

För att hantera kreditrisken på ett effektivt sätt ska ränteplaceringar i första hand göras genom placering i fonder. Dessa ska bestå av räntebärande papper med god kreditvärdighet och riskspridning. Fonder som inte uppfyller detta krav definieras som alternativa placeringar.

Vid placering direkt i enskilda räntebärande värdepapper ska dessa ha en rating om lägst BBB-/Baa3 (från S&P Global Ratings/Moodys).

RS/783/2016

4.4 Aktier

Regionen tillåter placering i en portfölj av börsnoterade aktier eller i andelar av aktiefonder. Aktier hänförliga till ett enskilt bolag, eller bolag inom samma koncern, får utgöra maximalt 10 procent av aktieportföljens marknadsvärde.

4.5 Valutarisk

Valutarisken anger portföljens känslighet för förändringar i den svenska kronans värde kontra utländska valutor. Utgångspunkten vid förvaltning av kapitalet är att begränsa valutarisken.

Följande gäller i respektive tillgångsslag:

- Räntebärande värdepapper ska valutasäkras då valutarisken i annat fall skulle bli den dominerande risken i placeringen.
- Aktieplaceringar valutasäkras normalt sett inte då valutarisken ingår som en mindre del i den totala risken i placeringar i aktier på utländska marknader.

4.6 Värdepappersfonder

Placeringar får ske i andelar i värdepappersfonder vars placeringsinriktning i allt väsentligt överensstämmer med bestämmelserna i detta reglemente, som står under tillsyn av Finansinspektionen eller annan motsvarande tillsynsmyndighet inom EU och som uppfyller kraven i lag om investeringsfonder.

4.7 Belåning

Portföljens tillgångar får ej belånas med undantag för sådan tillfällig belåning som följer av gällande likvidschema vid avyttring av värdepapper.

RS/783/2016

4.8 Etisk och miljömässig hänsyn

Regionen vision är att verka för god hälsa och positiv livsmiljö i Jämtlands län. Av etiska skäl och med hänsyn till Regionens helhetssyn på förhållandet ekonomi, miljö och hälsa, gäller följande restriktioner:

Placeringar medges inte direkt i företag som har produktionen eller försäljningen av krigsmateriel, pornografi eller tobaks- och alkoholvaror som en väsentlig del av verksamheten. Vidare medges inte placeringar direkt i företag som till en väsentlig del av verksamheten utvinner fossila bränslen. Placeringar ska även undvikas i företag som på annat sätt är inblandade i framställningen av fossila bränslen genom till exempel produktion och prospektering.

Regionens ställning medför ett ansvar att verka för god etik, vilket definieras som avståndstagande från kriminalitet, respekt för seriösa affärsmetoder samt demokratiska principer. Regionen har som krav att de företag och organisationer i vilka kapital investeras följer de internationella normer för mänskliga rättigheter, arbete och miljö, vilka finns formulerade i FN-konventioner och traktater som humanitär rätt, folkrätt och miljölagstiftning.

Kapitalförvaltningen sker med hänsyn till målsättningen i Regionens dokument Långsiktig utvecklingsplan för miljö.

För att vidga hållbarhetsperspektivet i förvaltningen ska regionen även använda sig av så kallad positiv screening som innebär att placeraren aktivt väljer in innehav istället för att välja bort. Regionen ska sträva efter att göra placeringar i bolag som bidrar till att lösa klimatutmaningarna eller som främjar omställningen till ett hållbart samhälle. Dessa investeringar kan göras inom ramen för riktlinjerna ovan men i de fall det rör sig om investeringar i påverkansfonder tillåts placeringarna avvika från dessa. Detta förutsätter dock att fonden är en uttalad påverkansfond som placerar i lösnings- eller omställningsbolag efter en tydlig

RS/783/2016

investeringsprocess med regelbunden uppföljning. Max 10% av totalportföljen tillåts placeras i denna fondtyp.

4.9 Åtgärder vid överskridande av limit samt nedgraderingar

Om någon max/min limit överskrids ska finansfunktionen göra en bedömning av effekten av portföljens totala risk och avkastning som överskridandet leder till. Vid avvikelser där limiterna överskrids ska innehavet antingen avyttras eller så ska händelsen rapporteras till Regionstyrelsen tillsammans med förslag till åtgärd.

Både åtgärdade avvikelser och ej åtgärdade avvikelser ska rapporteras till styrelsen.

Om den situationen uppstår att kreditbetyget för ett befintligt värdepappersinnehav nedgraderas och att kreditbetyget därefter understiger den angivna nedre gränsen enligt tabellen i avsnitt 4.3.1 ska en bedömning göras av värdepapperets risk och händelsen ska rapporteras till styrelsen med ett förslag till åtgärd.

4.10 Motparter

Godkända motparter vid transaktioner med portföljens tillgångar är

- Värdepappersinstitut som har finansinspektionens tillstånd för utförande av order avseende finansiella instrument på kunders uppdrag, enligt gällande lag för värdepappersmarknaden eller motsvarande tillstånd från motsvarande tillsynsmyndighet inom EU.

Transaktioner ska ske enligt principen betalning mot leverans.

RS/783/2016

4.11 Förvar

Portföljens tillgångar ska förvaras hos värdepappersinstitut som har finansinspektionens tillstånd att ta emot värdepapper för förvaring, enligt gällande lag om värdepappersmarknaden eller motsvarande tillstånd från motsvarande tillsynsmyndighet inom EU.

Utländska institutioner som har tillstånd liknande det som anges ovan och som står under tillsyn av myndighet eller annat behörigt organ.

5 FINANSIERING OCH SKULDFÖRVALTNING

5.1 Upplåning allmänt

Upplåning får genomföras för långfristiga investeringsfinansieringar eller kortfristig betalningsberedskap. Låneportföljens förfallotidpunkter ska harmonisera med förväntat kapitalbehov och fastställda risker vid finansiering. En jämn förfallostruktur ska därför eftersträvas varvid även likviditetsaspekter av större ränteförfall ska beaktas.

Upplåning ska ske med beaktande av likviditetssituationen, aktuellt marknadsläge samt planerad investeringstakt.

5.2 Mål och övergripande riskbegränsning

Målet med skuldförvaltningen är att optimera regionkoncernens finansiella resultat inom givna risklimiter. Detta ska uppnås genom en effektiv och långsiktig skuldförvaltning utan spekulativa inslag. Finansieringens löptider ska anpassas till planerad/prognostiserad likviditetsutveckling de närmaste åren.

RS/783/2016

Utifrån normalportföljen för skuldförvaltningen, vilket definieras under finansierings- och ränterisk nedan är målsättningen med skuldförvaltningen att de genomsnittliga räntekostnaderna inte skall fluktuera med mer än 0,65% från ett år till ett annat. Detta mått definieras som den övergripande riskbegränsningen för skuldförvaltningen och ska följas upp löpande.

5.3 Tillåtna instrument

Lånefinansiering får ske enligt nedan:

- lån hos
  - svenska staten
  - bank eller bankägt finansbolag
  - svenska försäkringsbolag och pensionsanstalter
  - svenska kommuner och landsting
  - Kommuninvest i Sverige AB
- utgivande av kort- och/eller långfristiga skuldebrev på penning- och kapitalmarknaden (certifikats- och obligationslån)
- leasing
- Checkräkning/koncernkontokredit.

5.4 Riskhantering

Risker uppkommer i all finansiell verksamhet. Genom nedanstående begränsningar säkerställs att regionkoncernens risker i upplåningsverksamheten hanteras på ett ansvarsfullt sätt.

Syftet med limiterna är att hantera risken i en större skuldportfölj (över 150 miljoner kronor) Under uppbyggnad eller vid amortering kan skuldportföljen tillfälligt avvika från de uppsatta limiterna.

RS/783/2016

5.4.1 Finansieringsrisk

Finansieringsrisk innebär att medel inte kan lånas upp eller bara lånas upp till kraftigt ökade kostnader. Refinansieringsrisk innebär att det i vissa situationer kan vara svårt att till fördelaktiga villkor låna upp stora volymer. Refinansieringsrisken i portföljen är större om betydande belopp ska lånas om vid ett enda tillfälle i jämförelse med om mindre lånebelopp förfaller över en längre tidsperiod. Genom att sprida låneportföljens förfallotider jämnt över tiden, blir också refinansieringsrisken mindre.

Finansieringsrisken begränsas genom att:

- Den externa skuldens genomsnittliga kapitalbindningstid normalt ska vara 2 år.
- Tillåtet intervall för genomsnittlig kapitalbindning: 1-4 år.
- Maximalt 35% av kapitalet får förfalla inom 1 år

5.4.2 Ränterisk

Ränterisken beror främst på räntebindningstiden. För att begränsa ränterisken bör räntebindningstiden för olika lån spridas över tiden.

Ränterisken begränsas genom att:

- Den externa skuldens genomsnittliga duration normalt ska vara 2 år.
- Tillåtet intervall för genomsnittlig duration: 1-4 år.
- Maximalt 35% av ränteförfallen få ligga inom 1 år.

5.4.3 Valutarisk

Valutarisker får inte tas vid upplåning. Sker upplåning i utländsk valuta ska valutarisken försäkras bort. Vid köp av varor och tjänster med betalning i utländsk valuta och med framtida betalning ska valutarisken elimineras med hjälp av terminskontrakt om inköpen avser större belopp.

RS/783/2016

5.4.4 Likviditetsrisk

Likviditetsrisk innebär bland annat att en god betalningsberedskap inte kan upprätthållas det vill säga att regionen inte har tillgång till likvida medel vid förutsedda utbetalningstillfällen. Regionen ska tillhandahålla likvida medel för löpande driftsutbetalningar och investeringar, för detta syfte ska alltid en likviditetsreserv finnas tillgänglig.

Grunden till god betalningsberedskap bygger främst på koncernsamordning. Vissa typer av garantier kan också förekomma.

5.4.5 Derivatinstrument

Inga derivatinstrument såsom exempelvis ränteswappar, optioner etc, är tillåtet i skuldförvaltningen.

5.4.6 Förfinansiering och lån för placering

Förfinansiering får ske av praktiska skäl med ett belopp motsvarande högst 10% av totala låneportföljen och högst tre månader i förväg.

Upplåning som uteslutande syftar till att skaffa medel för placering med ränteförtjänst (arbitrageaffärer) är inte tillåten med två undantag:

- Tillfälligt nyttjande av regionens checkkredit vid kortare perioder, exempelvis dagarna innan landstingsskatten inbetalas till regionens konto varje månad.
- Regionens likviditetssituation kan förbättras snabbare än prognostiserat. Om regionen då har bundna lån, som endast kan lösas i förtid med extra kostnader som följd, är det tillåtet att invänta lånens förfall.

RS/783/2016

5.4.7 Leasing

Leasing är en finansieringsform som ska jämföras med upplåning. För gällande regler angående leasing se ”Regler för investeringar i Region Jämtland Härjedalen”(RS 558/2015)

6 RAPPORTERING OCH UPPFÖLJNING

Det övergripande syftet med uppföljningen är att kontrollera att portföljerna uppfyller avkastningsmålet, förvaltas inom riktlinjerna i policyn samt att riskmålen för respektive portfölj uppfylls.

6.1.1 Utvärdering mot index

Förvaltningsresultatet ska även utvärderas mot relevanta index som mäter utvecklingen på de olika marknader på vilka placeringarna görs.

Tabell 4.3 Exempel på jämförelseindex vid förvaltningsutvärdering

Tillgångsslag	Index
Nominella räntebärande värdepapper	OMRX Bond eller motsvarande
Svenska reala räntebärande värdepapper	OMRX Real eller motsvarande
Svenska aktier	SIX Portfolio Return eller motsvarande
Utländska aktier	MSCI AC World (total return i SEK) eller motsvarande

6.2 RAPPORTERING OM TILLGÅNGSFÖRVALTNING

Det ska finnas en intern eller extern funktion för riskkontroll och rapportering som löpande ska följa upp risk utifrån detta reglemente. Funktionen rapporterar till ekonomidirektör- och/eller finansekonom eller motsvarande i regionen.

RS/783/2016

6.2.1 Månadsrapportering

Finansfunktionen ansvarar för att rapport om portföljens/portföljernas fördelning och utveckling sammanställs månatligen. Rapporteringen ska minst innehålla:

- Förteckning över innehaven
- Tillgångsfördelning
- Marknadsvärde
- Avkastning och prestation relativt index och mål
- Uppföljning av dynamiska riskprincipen
- Eventuella avvikelser från reglementet.
- Procentuell fördelning på emittenter med olika rating i förhållande till limiterna i avsnitt 4.3.1.

6.2.2 Rapport i samband med delår och tertial

I varje delår/tertiarbokslut ska redogörelse lämnas avseende förvaltningen.

Redogörelsen ska minst innehålla följande uppgifter

- Marknadsvärde
- Tillgångsfördelning
- Avkastning under perioden samt över tid
- Uppföljning av dynamiska riskprincipen
- Eventuella avvikelser från policy
- Beskrivning av risker med förvaltningen
- Information om pensionsskulden och dess utveckling, återlån och konsolideringsgrad.

6.2.3 Årsrapport

I årsredovisningen ska en redogörelse över tillgångsförvaltningen lämnas. Denna ska innehålla en redogörelse över det gångna årets placeringsverksamhet samt en bedömning av det kommande årets utveckling. I övrigt ska rapporten innehålla samma punkter som i delårs/tertiarbokslut

RS/783/2016

6.3 RAPPORTERING SKULDFÖRVALTNING

6.3.1 Rapport i samband med delår och tertial

I varje delår/tertiarbokslut ska redogörelse lämnas avseende skuldförvaltningen.

Redogörelsen ska minst innehålla följande uppgifter

- Avstämning mot uppsatta regler och limiter i policy
- Skuldportföljens volym
- Förändring enligt ovanstående punkt sedan föregående rapport
- Skuldportföljens genomsnittliga räntesats
- Skuldportföljens genomsnittliga kapital- och räntebindningstid
- Aktuell likviditetssituation
- Eventuell likviditetsprognos

6.3.2 Årsrapport

I årsredovisningen ska en redogörelse över skuldförvaltningen lämnas. Denna ska innehålla en redogörelse över det gångna årets skuldverksamhet samt en bedömning av det kommande årets utveckling. I övrigt ska rapporten innehålla samma punkter som i delårs/tertiarbokslut.

7 ANSVARFÖRDELNING

7.1 Regionfullmäktiges ansvar

Det är Regionfullmäktiges ansvar att

- förvaltningen sker i överensstämmelse med gällande kommunallag

RS/783/2016

- fastställa och besluta om förändringar i policyn avseende finansiering och skuldförvaltning samt förvaltning av likviditet och pensionsmedel
- fastställa lånefinansiering vilket anges i finansplanen för kommande år

7.2 Regionstyrelsens ansvar

Det är Regionstyrelsens ansvar att

- tillse att förvaltningen och finansieringsverksamheten verkställs enligt lag och reglerna i denna policy
- besluta om direktinvesteringar i andra tillgångsslag än aktier och ränteplaceringar
- besluta om upprättande av certifikat- och/eller obligationsprogram
- besluta om finansiell leasing och upptagande av obligationslån
- fastställa regler för intern kontroll
- årligen besluta om behovet av att uppdatera policyn
- rapportera status och utveckling av förvaltning samt eventuell skuldportfölj i delårs- och årsrapportering till fullmäktige.

7.3 Regiondirektörens ansvar

- ha det övergripande ansvaret för tjänstemannaförvaltningen under regionstyrelsen enligt gällande delegationsbestämmelser för regionstyrelsen
- informera Regionstyrelsen om beslutade affärer och upptagna lån genom de delegationsbeslut som Regiondirektören meddelar styrelsen.

RS/783/2016

7.4 Ekonomidirektörens ansvar

- ha ansvar för att tillse att regionen har en väl fungerande finansfunktion, att minst årligen och vid behov ompröva detta reglemente och vid behov föreslå lämpliga förändringar.
- ha rättigheter att besluta om upplåning och korta placeringar enligt gällande delegationsbestämmelser för regiondirektören
- ha ansvar att tillse att kontrollfunktion finns avseende finansförvaltningen
- förse regionstyrelsen med rapportering av medelsförvaltning samt eventuell skuldförvaltning
- förse regionstyrelsen med årlig utvärdering av medelförvaltningen samt eventuell skuldförvaltning

7.5 Finansekonomens ansvar

- har ansvar för det löpande arbetet i finansfunktionen och det operativa ansvaret för att finansförvaltningen sker i enlighet med fastställd policy, delegationsbestämmelser för regiondirektören med mera.
- svara för planering, uppföljning och rapportering samt utförande av den löpande finansiella förvaltningen inklusive operativa åtgärder för att genomföra beslutade transaktioner.
- dokumentera och anmäla beslut till regiondirektören som i sin tur rapporterar till styrelsen
- vara kravställare på andra funktioner, projekt och processer som påverkar de finansiella flödena

RS/783/2016

8 VERKSTÄLLIGHET AV LIKVIDITETS-, PENSIONSMEDELS- OCH SKULDFÖRVALTNING

8.1 Ansvarsfördelning i organisationen och intern kontroll

8.1.1 Syfte och mål

Syftet med en tydlig ansvarsfördelning och en god internkontroll är att primärt att hantera operativa risker vilket innebär att:

- Se till att finansverksamheten bedrivs på ett kontrollerat sätt och att finansfunktionen vid varje tidpunkt har korrekt information om positioner och risker så att beslut kan fattas på korrekta grunder.
- Minimera förluster på grund av fel i processer, system eller på grund av bristande kontroll.

Dualitetsprincipen ska gälla, d.v.s. en och samma person får inte göra allt.

Innan eventuella nya finansiella instrument får användas ska det säkerställas att de kan hanteras i systemen, både redovisnings- och värderingsmässigt. Vidare ska det tillses att organisationen besitter tillräckligt god kunskap för att hantera desamma.

8.1.2 Rätten att företräda Regionen

Beslutanderätten avseende köp och försäljning av värdepapper samt upptagande av lån utses enligt gällande delegationsbestämmelser.

8.1.3 Fördelningen av ansvar för verkställighet

Fördelning av ansvar för verkställighet sker enligt gällande delegationsbestämmelser och attest- och utbetalningsreglemente. För att uppnå säkerhet och intern kontroll fördelas ansvaret på minst två funktioner, med en

RS/783/2016

klar uppdelning mellan de som verkställer och de som kontrollerar värdepappersaffärer och upplåning.

- Utsedd befattningshavare enligt delegationsbestämmelserna fattar beslut om köp respektive försäljning av värdepapper samt upplåning, i enlighet med bestämmelserna i denna policy.
- Kontrollfunktion. Denna funktion utför kontroll av enskilda affärer och eventuella lån och avstämmer dessa mot policy. De bokför även transaktionerna mot avräkningsnotor samt lånehandlingar, samt avstämmer att skuld och tillgångsförvaltningen håller sig inom fastställda limiter.

Kontrollfunktionen ska rapportera direkt till Regionstyrelsens ordförande och till Regionens revisorer om misstanke skulle uppkomma om oegentligheter i finansfunktionen.

8.2 Rutiner för handläggning av köp eller försäljning av värdepapper samt upplåning

Finansfunktionen ska skriva ett delegationsbeslut för köp eller försäljning av värdepapper som lämnas till Regiondirektören för påskrift. Innan delegationsbeslutet signeras av regiondirektör ska det stämmas av mot avräkningsnotor av kontrollfunktionen.

Finansfunktionen ska skriva ett delegationsbeslut för upptagande av lån som lämnas till Regiondirektören för påskrift. Innan delegationsbeslutet signeras av regiondirektör ska det stämmas av mot låneavtal av kontrollfunktionen.

Ekonomidirektör och regiondirektör signerar tecknad lånehandling digitalt.

RS/783/2016

Bokföringsordrar gällande köp och försäljning av värdepapper samt upptagande eller avslut av lån upprättas av kontrollfunktionen.

Betalningsuppdrag till banker i samband med värdepappersaffärer ska alltid undertecknas enligt fullmakt att disponera regionens bankkonton där det anges vilka personer som är befullmäktigade att utkvittera medel inestående på Regionens konton, med kontrasignation av ytterligare en person. Betalningsuppdrag alltid ska signeras av två personer i förening. Finansfunktionen får aldrig befullmäktigas att utkvittera medel inestående på Regionens konton.

8.3 Kontrollfunktion

Kontrollfunktionen ska kontrollera följande:

- Att informationen i delegationsbeslutet kontrolleras mot avtalade villkor enligt avräkningsnota och, i förekommande fall, prospekt. I de fall delegationsbeslutet rör lån ska informationen kontrolleras mot avtalade villkor enligt avräkningsnota eller andra lånehandlingar
- Skuld och tillgångsförvaltning som rapporteras vid delårs- och årsbokslut ska stämmas av mot depåbesked från bank/fondkommissionär
- Innehavens marknadsvärden och skuldportföljen ska vid dessa tidpunkter även stämmas av mot regionens huvudbok.
- att innehav följer reglerna i avsnitt 4.

RS/783/2016

8.4 Orealiserade och realiserade vinster och förluster

I den nya lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR), se utdrag nedan, anges att finansiella omsättningstillgångar ska bokföras till marknadsvärde.

Region Jämtland Härjedalens pensionsportfölj klassas som omsättningstillgång och de orealiserade vinsterna och/eller förlusterna per placering i pensionsportföljen som uppstår när marknadsvärdet förändras, bokförs varje månad mot angivna konton från Region-Baskontoplanen. De realiserade vinsterna och förlusterna bokförs när händelsen inträffar, även de mot angivna konton från Region-Bas.

Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning

Vissa finansiella instrument

6 § Finansiella instrument som innehas för att generera avkastning eller värdestegring ska värderas till verkligt värde, om inte annat följer av 7 §. Värdeförändringen av de finansiella instrumenten sedan föregående balansdag ska redovisas i resultaträkningen.

7 § Följande finansiella instrument får inte värderas till verkligt värde:

1. finansiella instrument för vilka ett tillförlitligt verkligt värde inte kan fastställas,
2. finansiella instrument som hålls till förfall,
3. fordringar som härrör från verksamheten och som inte innehas för handelsändamål,
4. aktier eller andelar i kommunala koncernföretag, samt
5. skulder som inte ingår som en del i en handelsportfölj.

RS/783/2016

9 DEFINITIONER

Duration

Ett räntebärande värdepappers återstående löptid i genomsnitt. Måttet beskriver samtidigt värdepapperets räntekänslighet, d v s hur mycket priset på värdepapperet förändras när räntan förändras med en procentenhet. Till skillnad från begreppet "återstående löptid" tar durationsmåttet hänsyn till effekten av återinvesteringen av obligationens räntekuponger. Värdet på en obligation går ned när räntan går upp. Samtidigt kan obligationens räntekupong återinvesteras till en högre ränta vilket till en viss grad motverkar värdenedgången. Durationen för en fastförräntad kupongobligation är därför alltid kortare än dess faktiska återstående löptid.

Emittent

Organisation som ger ut en obligation och därigenom lånar pengar på penningmarknaden.

Kreditrisk

Risken att låntagaren inte fullgör sina betalningsförpliktelser.

Likviditetsrisk

Risken att ett värdepapper inte går att sälja när som helst på andrahandsmarknaden till ett känt pris.

Ratingkategorier

Ratinginstituten Standard & Poor´s (S & P´s) och Moody´s Investors Service Inc (Moody´s) klassificering av långfristig upplåning kan illustreras enligt följande:

S&P´s kreditvärdighetsbedömningar av svenska företagscertifikat och kommuncertifikat baserar sig på en inhemsk ratingskala som sträcker sig från K-1 till K-5. En emittent av penningmarknadsinstrument som hänförs till kategori K-1 bedöms ha en mycket god kapacitet att möta aktuella betalningsförpliktelser medan en emittent som placerats i kategori K-5 är, eller förväntas bli, ur stånd att i tid möta aktuella betalningsförpliktelser.

RS/783/2016

Ratinginstitut	Mycket hög kreditvärdighet	Hög kreditvärdighet	Spekulativ kreditvärdighet	Mycket låg Kreditvärdighet
S & P's	AAA till AA-	A+ till BBB-	BB+ till B-	CCC till D
Moody's	Aaa till Aa3	A1 till Baa3	Ba till B	Caa till C

Ränterisk

Risken för att variationer i det allmänna ränteläget leder till kapitalförluster eller ger oförutsedda effekter på räntenettet.

Valutarisk

Risken att värdet i svenska kronor förändras för placeringar och lån i utländsk valuta.